

Sygn. akt V KO 68/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie S. S.

skazanego z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 lipca 2022 r.

wniosku obrońcy skazanego S. S.

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka

od udziału w sprawie Sadu Najwyższego o sygn. akt V KK 681/21,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. akt V KK 681/21.

UZASADNIENIE

W dniu 5 lipca 2022 r. obrońca skazanego S. S. w związku z wniesioną kasacją od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 9 września 2021 r. (sygn. akt VII Ka [...]) złożył wniosek o wyłączenie wyznaczonego do jej rozpoznania sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka (sprawa w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt V KK 681/21). Jako podstawę wniosku obrońca wskazał:

1. Art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. zmienionej następnie Protokołami nr: 3, 5 i 8 w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w

wyniku zaistnienia w sprawie w stosunku do sędziego Antoniego Bojańczyka okoliczności powodujących z mocy prawa wyłączenie sędziego od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy ze względu na uzyskanie przez niego nominacji na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. i z tego powodu udział w rozpoznaniu sprawy przez Sędziego Antoniego Bojańczyka doprowadziłby do wydania orzeczenia przez nienależycie obsadzony skład Sądu Najwyższego zgodnie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., w znaczeniu nadanym pojęciu prawnemu w pkt 1 obowiązującej w dalszym ciągu uchwały trzech izb połączonych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020, a zatem przez skład Sądu Najwyższego sprzeczny z gwarancyjnym prawne oskarżonego do rozpoznania jego sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;

2. art. 41 § 1 k.p.k. w wyniku zaistnienia w niniejszej sprawie w stosunku do sędziego Antoniego Bojańczyka okoliczności powodujących wyłączenie ww. sędziego od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy ze względu na wystąpienie okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w niniejszej sprawie, albowiem w kasacji inicjującej niniejsze postępowanie postawiony został zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w oparciu o treść pkt 2 uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020) dotyczącego nienależytej obsady składu Sądu odwoławczego wydającego wyrok zaskarżony przedmiotową kasacją w związku z udziałem w tym składzie Sądu Okręgowego w O. sędziego M. K., która otrzymała nominację na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w O. na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r., a w konsekwencji sędzia Sądu Najwyższego Antoni Bojańczyk w niniejszej sprawie kasacyjnej rozstrzygałby zagadnienie prawne jakie bezpośrednio dotyczy jego osoby, tj. uzyskanie przez jego osobę i wskazanego sędziego Sądu Okręgowego w O. nominacji na stanowisko sędziego na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r., co w odbiorze stron

postępowania i w odbiorze społecznym wywołałoby obraz Sądu Najwyższego jako organu wymiaru sprawiedliwości, który w ramach podejmowania czynności związanych z orzekaniem nie respektuje prawa każdej osoby do rozpoznania jej sprawy przez bezstronny, niezawisły i niezależny sąd, skoro akceptuje udział w wydaniu takiego orzeczenia przez Sędziego Sądu Najwyższego wobec którego występują obiektywne wątpliwości co do jego bezstronności oceniane z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy jest zasadny.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt II KO 30/21 wskazał, że wyłączenie sędziego winno nastąpić nie tylko w takiej właśnie sytuacji, ale również, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co przecież mogłoby skutkować nie tylko odpowiedzialnością odszkodowawczą państwa, ale również mogłoby prowadzić do złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

Instytucja wyłączenia sędziego zapewnić ma realizację prawa do bezstronnego i obiektywnego sądu. Nie może budzić jednak wątpliwości, że ma ona również zagwarantować, aby w odbiorze zewnętrznym, tj. w odczuciu społecznym nie powstało przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd w sposób obiektywny i bezstronny. Tego rodzaju wątpliwości z pewnością nie służyłyby budowaniu zaufania do wymiaru sprawiedliwości, a choćby pozory braku bezstronności mogłyby negatywnie rzutować na autorytet sądu. Ten aspekt sprawy również musi zostać wzięty pod uwagę.

Mając więc na uwadze treść kasacji wniesionej w niniejszej sprawie jak i w pełni akceptując argumentację prawną przedstawioną w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., sygn. akt II KO 12/22, wraz z przytoczonym

tam orzecznictwem, należy stwierdzić, że konieczne stało się wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania tej sprawy.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]